

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcsona-féle házban.
Kiadóhely: I.
Oblá. Károly Könyvnyomdája, Kossuth- (16.) utca.

Feljelsz szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Néptitkoknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 fr.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Apponyi és Darányi.

Pártunk vezére rövid, azonban roppant nagy horderejű beszéddel szólott hozzá a földművelésügyi tárcza költségvetéséhez. Megmagyarázta, hogy miért nem vesznek részt a pártok politikai vezérei a vitatkozásokban. Apponyi beszédje fővonásokban így hangzott.

[Gróf Apponyi Albert: T. ház! Mielőtt közvetlenül előttem szólott t. képviselő úr felszólalására néhány megjegyzést tennék, néhány szót akarok mondani arról, a mi Major Ferenc képviselő társamnak beszéde alatt történt. A t. elnök ur Major Ferenc t. képviselőtársamat, a ki a miniszter urnak beszédét czáfolgatta, arra figyelmeztette, hogy a miniszter beszédének czáfolása és taglalása a most tárgyalás alatt levő czímmel nincs összefüggésben. A figyelmeztetés a házszabályok rendelkezéseinek teljesen megfelel. De daczára annak, hogy az így van, az elnök ur — és ezért csak elismerésemet nyilváníthatom — Major Ferenc t. képviselő úr további czáfolgatásának elmondását nem akadályozta. Miért? Bizonyára azért, mert a t. elnök ur is átértette annak a helyzetnek visszasságát, a melybe jutunk, mikor ily komoly kérdésekké szemban a miniszter urnak ezt a nyilatkozatot a mely a parlamentárizmus természetét szerint a vitának anyagát képezi, a vita bezárása után mondják el. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Ezzel szemben tényleg nem marad más orvosság, mint igen messzenemő türelmesség azzal szemben hogyha az ellenzék szónokok a miniszteri nyilatkozatokra vonatkozó észrevételeik megtételére oly czimnél vesznek maguknak szabadságot, a mely czimnek ez szorosan össze nem függ. Ha e tekintetben a házszabályokhoz szigorúan ragaszkodni akarunk, a mint, kívánatos is, hogy ragaszkodjunk, arra kell kényszeríteni a t. kormány tagjait, hogy nem mondok akkor mikor ugyan eskély önkény, mondjuk lokális ügyekről van szó, de akkor, mikor közérdekű nagy elvi és aktuális jelentőségű ügyeket tárgyalunk, sziveskedjünk az ő programyszerű kijelentéseiket nem a vita lezárása után, hanem a vita folyamata alatt megtenni úgy, hogy a vita körében lehessen mindenkinek azokra észrevételeket tenni. Én különben a házszabályok egy betűjével sem akarok mostani rövid nyilatkozatomban eltközésbe jönni, vagy legalább csak egy pontban, mert felszólá-

lások tulajdonképeni czélja a t. miniszter irtól s az egész kormánytól főlvilágosítást kérni az igen t. földművelésügyi miniszter ur beszédének egy nagy fontosságn kijelentésére nézve, a melynek értelmét horderejét sem annak egyszerű meghallgatása után, sem annak későbbi igen figyelmes átolvasása után, sem tudtam megállapítani. A miniszter ur beszédének ez a része pedig az, a melyben ő a kormányak a sajátóra vonatkozó rendszabályait helyzete kllátásba.

Én nem mondok, hogy azok az intézkedések, a melyeket a kormány tervez, helyesek azt sem mondok, hogy helytelenek; de azt hiszem, megérdemli a sajtóígy legalább is azt, hogy a parlament magának világosságot szerezzen arra nézve, hogy a kormány mit szándékozik tenni a sajtóval szemben. Ennek az ügynek, a kormány ezen kijelentésének tisztába hozatala az én felszólalásomnak tulajdonképeni czélja. Megengedem, hogy ezzel nem teszek eleget annak a kötelességnek, a mely rendes körülmények között a parlament minden pártjára és a parlament pártjait képviselő egyénekre hármlik.

Megengedem, hogy elméletileg igen helyes volt az a esodalkozás, a melynek Rohoney Gedeon t. képviselőtársam kifejezést adott a felett, hogy a parlamenti pártoknak vezető egyéniségei nem foglalkoznak olyan behatóan az agrár-szoocializmus neve alatt ismert tényekkel és helyzettel, mint a hogyan ezzel foglalkozni kötelességük volna. Tartozom megindokolni, miért nem teszik, miért nem teszem magam sem.

Ezekkel a tünetekkel szemben, a melyeknek komolyságáról és veszélyességéről én ép úgy vélekedem, mint előttem szólott Rohoney Gedeon t. képviselőtársam, hogy ezek súlyos veszélyt hozhatnak hazánkra, ezekkel a tünetekkel szemben a dolog természete szerint két rendbeli feladat hármlik az országban s az ország vezetését eszközölő férfiakra. Egyik a pillanatnyi feladat. A hol inség, a hol nyomor van, azon az inségen, azon a nyomoron segíteni kell, kerüljön az akármibe. A hol pedig az élet- és vagyonbiztonság, a hol a törvénynek és jognak malma erőszakosan megtámadva, megfenyegetve van, azt meg kell védeni, kerüljön akármibe, akármint áldozatba. (Helyeslés a baloldalon.)

Ez t. ház a pillanatnak a követelménye, de erről sokat beszélni felesleges, ez a tennék kérdése. Én megvallom egész őszintén, hogy a hol országunk alkalmasításáról van szó, azt én a jelenben az ügyek ölen álló t. kormány feleltanával annyira homógen dolognak tartom, hogy e tekint-

etben valami különös buzdítás szükségét nem látom. (Elénk derültég a bal-és szélső baloldalon.) De, t. ház, nincs e házban senki, a ki azt hinné, hogy a pillanat igényelte akár jótékonyági, akár hatalmi intézkedésekkel e bajt gyógyítani, vagy csak állandóan enyhíteni is lehessen. A pillanat követelményeinek mögötte áll a sokkal messzebb menő feladat: a bajt gyökereiben felkeresni és gyökereiben orvosolni.

Ha én azt hinném, hogy e nagy feladatnak a teljesítését, annak itt a képviselőházban való megvitátásával, szóval, beszéddel csak egy hajszálnyira is előbbre vihetjük, akkor kötelességemnek tartottam volna felszólalni. (Helyeslés a baloldalon.) De én, sajnos, oly meggyőződésben vagyok hogy a mai viszonyok között ebben a második, részemről sokkal fontosabbnak ismert irányban beszéddel semmit sem lehet elérni. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Megmondom miért.

Az első feladat volna: a diagnosiz megállapítása. Egész általánosságban annyit elmondhatok s ez talán közös meggyőződésünk, hogy e forrongó állapotnak forrásai kétféleké: természet kétélű. Itt vannak gazdasági bajok, tényleges, tagadhatatlan gazdasági és társadalmi visszasságok, a melyek orvoslására már rég kellett volna gondolnunk. (Elénk helyeslés a bal-és szélső baloldalon.) Am sohase késő, legalább abban az értelemben nem, hogy a korábbi mulasztások sohasem mentenek fel a cselekvésnek kötelessége alól. (Ugy van! balfelől.) De e mellett tagadhatatlanul oly tényekkel találkozunk, a melyek azt mutatják, hogy országunknak nagy terjedelmű részeiben teljesen meg van ingatva egész népszótáznak erkölcsi világa. (Ugy van! Ugy van! balfelől.) Egy hang a szélső baloldalon: Az általános választások által!

(Folyt. köv.)

Tisztújító Közgyűlés Zomborban.

Kedden volt az általános tisztújítás a városnál. Az eredmény meglepetést nem keltett, mert már egy fél éve tisztában van mindenki a jövő embe-reivel. Köztudomású, hogy a választást megelőzőleg hatalmas harcok folytak az egyes állásokért; a választás napjág azonban elcsendesedtek az érdekharcok és február 15-én az előretudott lista került ki győztesen. Csakis az ötödik tanácsnoki és a föld-

Henneberg-selyem

— csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik —

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esikos, kokszot, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blouskák a gyárból! Privát fogasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták póstafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levéltérny ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyára, Zürichben,
(es. és kir. udvari szállító.)

adó-nyilvántartói állásnál volt egy kis izgalom.

Az új tisztikar egyes tagjait ismeri mindenki. Az új polgármesterről és az új főkapitányról már megirtuk, hogy mit remélhetünk. A város főbbi új hivatalnokát a jövőnek kell igazolnia.

A közgyűlés lefolyása ez:

A városháza nagyertermében majdnem nagyobb volt a kíváncsiak serege, mint a bizottsági tagok száma. Különösen a megyei tisztikar jelent meg nagy számban. A karzatot díszes hölgyközönség töltötte meg.

Kilencz óra után néhány perczel megjelent Vukicsevics Péter helyettes polgármester és megnyitotta a közgyűlést.

A régi szokáshoz hiven a tisztújító közgyűlésre a főispánt küldöttség hívta meg, amely ez alkalommal a következő bizottsági tagokból alakult meg: u. m. Kozma László, Falczione Gusztáv, Lallosevics Jakab, dr. Thurszky Zsigmond, dr. Kronics István, Henneberg Sándor és Paracetic Mihály.

A főispán rövid idő múlva a küldöttség élén megjelenvén, Vukicsevics az összes tisztikar nevében lemondott. Erre dr. Vojnics István főispán rövid beszéd után megnyitotta a tisztújító közgyűlést és a jegyzőkönyv vezetésével Gyurics Györgyöt, az ügyvézi teendőkkel pedig Pocskay Sándort bízta meg. A kijelölt választmányba a közgyűlés Széchényi József indítványára beválasztotta Fejér Gyula, Bikár Simon és Zákó István bizottsági tagokat; a főispán a maga részéről kinevezte dr. Drakulits Pál, Koczkar Zsigmond és Széchényi József bizottsági tagokat.

A kandidáló bizottság ¼ óra hosszúságú tanácskozt, a mely idő alatt az ülés fel volt függesztve.

A kandidáló bizottság tanácskozásának eredményéhez képest jelentette a főispán, hogy a polgármesteri állásra egyhangulag az egyedüli pályázó, Trischler Ferencz, Bács-Bodrogh vármegyei arvaszéki ülnök jelöltetett ki.

Erre a közgyűlés közfelkiáltással polgármesteré: Trischler Ferencz, vármegyei arvaszéki ülnököt választotta meg.

Vukicsevics Péter indítványára az az új polgármesterre küldöttséget mentesztettek. Koczkar Zsigmond vezetése alatt a küldöttség tagjai voltak: dr. Alföldy Árpád, dr. Gröner Samu, Vuics János, Paul Kálmán, Henneberg Sándor, Bittermann Nándor, dr. Bikár Nénád és Ehrlich Nándor.

A küldöttséget Trischler lakásán szívélyesen fogadta és Koczkar Zsigmond lelkes értesítő és meghívó szavaira megalottan válaszolt.

A közgyűlés, Trischler lakásán, aki pompás dísznagyszobában jelent meg, nagy éljenzéssel fogadta. A főispán beszédet írtézett hozzá, ezután pedig Trischler letette a polgármesteri esküt.

Az eskü letétele után az új polgármester pompás beszédben fejtette ki programját, amelyre övő számunkban még visszatérünk.

A tisztújításnak az eredménye a következő, megválasztáltak:

Főjegyzővé: Gyurics György, eddigi főjegyző;

I. tanácsnokká: dr. Gerlinger Pál, eddigi tanácsnok, a ki egyuttal polgármester helyettesé is kikiáltott;

II. tanácsnokká: Dekker Pál, eddigi tanácsnok;

III. tanácsnokká: Walter Nándor, volt főkapitány;

IV. tanácsnokká Lang Gyula, eddigi I-ső aljegyző;

V. tanácsnokká: Dmutricevics Brankó, ügyvédjelölt;

ügyészszé: Pocskay Sándor, eddigi ügyész;

házipénztárnokká: Auth György, eddigi pénztárnok;

adó-élnárnokká Bikár Vazul, eddigi pénztárnok;

I-ső aljegyzővé: Lalmovics Szaniszló, vármegyei közig. gyakornok és II.

szolgabíró;

II aljegyzővé: Gallé Dániel, eddigi aljegyző;

I. alkapitányává: dr. Nikolits György, eddigi alkapitány;

II. alkapitányává: Zomboresevics György, eddigi alkapitány;

házipénztári ellenőrré: Konyovits Péter eddigi ellenőr;

adópenztári ellenőrré: Fadoszavlyevics Tivadár;

földadó-nyilvántartóvá Molts Sándor, eddigi nyilvántartó;

közyánmá: Bugarszky Miklós, eddigi közyán;

házipénztári tiszté: Kányó Jenő.

Titkos szavazással az 5. tanácsnoki állás és a földadónyilvántartói állás töltetett be, amely alkalmakkor 97 bizottsági tag vett részt a szavazásban.

A tanácsnoki állások betöltése után értesítette a főispán a közgyűlést, hogy Vukicsevics Pétert biztfelebeli tanácsnokká, Thurszky Jenőt pedig főkapitányává nevezte ki.

A közgyűlés 12 órakor ért véget.

A főispán megköszönte a bizottsági tagok szíves megjelenését s lelkes éljenzések közepette zárta be az ülést. A jegyzőkönyvet a főispán elnöklele alatt 17-én d. u. 5 órakor hitelesítik. A hitelesítésre kiküldettek: dr. Alföldy Árpád, Heinicz Kálmán, Fratricsevics Béla, Karakasevics Milvoj, Zsulyevics Ernő, dr. Donoszlovics Vilmos és dr. Falczione Nándor.

Hirek.

* **Megeei közgyűlés** Bacs-Bodrogh vármegye törvényhatósága február hó 22-én rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatát a jövő számunkban közöljük.

* **Kinevezés.** A főispán a titeli főszolgabírószághoz első írónokká V e c s e i Nándort, II-od írónokká pedig N i k o l i c s Demetert nevezte ki.

* **Hirek az érseki egyházmegyéből.** Kápláni minőségben athelyzetettek: M é s z á r o s Pál Madararól Sukósdra, V a j d a Ottó Sukósdról Madararó.

T A R C Z A.

Keresztuton.

(Folytatás és vége.)

— Nem irlytem én, a mit értele tesznek

— Tudom, akarta mondani.

— Nem azért kerom ezt, mintha lájma az iránta való szeretele. Tudom, hogy engemet is éppen ugy szeretnek. — o szavakkal megcsókolta az apja kezét, de... Megállott, szavakkal keresett.

— De még igen korán lenne, folytatja tovább. Szép, a mit elért, az Isten segítse előre, hogy legyen benne nekünk büszkeségünk.

— Most is van, vetelle közbe az apja egy kissé röviden.

— Ugy van apám, folytatta a fiu, lesz ó rövid időn több is, én hiszem.

— No hal?

— Ugy hiszem, hogy nem fogja jó néven venni, ha megtudja, hogy összecsoódtette a falut, megünnepelni, hogy írnök lett!

— Te! Ez igaz. Büszke ember ez a Dénes, mi! — Hát lemondok, de azért meghívom őket, nem ünnepre, de vacsorára:

jó kedvem van. Ez ellen, már neked sties kifogaszod, mi? Semmi szó a vacsora felett róla. Büszke fiu, igazad van.

Ebben megegyeztek.

A fiu meg ott maradt leteleine a kazlakat, körülnézni szénán, szertün, a mint szokta azt az olyan ember, a kinek kedve felk az allekben s egyéb gondok nem bantjak sem a fejét, sem a szívét. A eszeledeket hazaküldölte, a mint az apja meglagya vol: maga nem sietett, a nap a hegyek fölött volt még.

Lement a füzösbe, a mely a szerűskert fenekében volt. Egy helyt sejjel hajította az ágakkal s leült a víz partjára. A kövér parti fiu meg a palak és a füzlevelek frissé tették itt a levegőt. Szemben vele a tulso parton magas és tömölt tőrekubuzavéles volt, a keső havasz halkan zizegett a széles levelek között. Egy kanyarnalnál ritkábbak voltak a fák, a nyílason keresztül a faluba látszott s az utra, a mely a városok fele vezetett.

Leüült tőkönnyökere.

— Beatus ille...

Magas partjak között halkan esoboganak a vizek.

Beüült az oldalzsebébe, kivette a kezaját es letette maga mellé a föbe. Később kinyitotta és sokáig elnézte a leány arezképét, a melyet benne rejtögetett. Ellette s azután a fiu felé fordult, a merre a Benedek Gáborék udvarháza volt. A szeméből melegség sugázott; a nélkül, hogy tudott volna róla, lassan belenelte a kezét s meglényegette a hazát, nem haraggal, — szeretölettel.

— Te! te!

A hegy árnyéka e perczen reaborult a füzösbe, a fiu átvetelle magát a palakon és a gyalogösvenyre tért, a melyen a fiu felé sietett, utána az árnyék.

Ütközben az egyik kerütöjökkel talalkozott a ki hangos boldogságos jóestvet kívánt neki: az akaczia ala terített vacsorához sietett és sokat beszélt a jó időjárásról, az áldásról.

Nem igen hallgatta. Az öcsesem jart az esze.

— Hazudik az a gyermek!

Mikorra megérkezett, a társaság lent volt már a kertben. A tisztartó, Benedek Gábor, meg a pap lugasban borozgattak és közönséges dolgok felöl beszélgettek. A pap eszes

* **Álarczos bál.** A febr. 20-án lefolyó álarczos bálra lehet úgy polgári öltözetben, mint jelmezben megjelenni. A hangverseny 8 órakor lesz. Álarczos menet 10 órakor. A tánczenét a zombori első zenekar szolgálta. A hangversenyen a színházi zenekar vesz részt. Jelmezeket, legzérszerűbb a tal napján átvenni, midőn a czeblől a Vadászúrté első emeletén egy nagyobb szoba áll a közönség rendelkezésére.

* **Az 1848-iki napok ünneplése.** Az 1848-iki napok ünneplésére alkutott bizottság tegnapi este 5 órakor ülést tartott a kereskedelmi iskolában.

* **Színházi műsor.** Ma: csütörtökön, febr. hó 17-én: Orpheus, szombaton, febr. hó 19-én: Kárpó patikárus, vasárnap, febr. hó 20-án: d. u. 4 órakor gyermekelőadásul: Peleski notarius, hétfőn, Lovoy jutalomjátékul: Lengyel zsidó, kedden, február 22-én: Hoffmann meséi, szerdán, február 23-án, utolsó előadásul Kukta kisasszony kerül színiére.

* **Polgári bál a zombori Nép-körben.** Vettük a következő meghívót: Tisztelettel meghívatik a f. hó 19-én farsang utolsó szombatján, a Zombori Nép-kör összejeléseiben tartandó polgári bárra. Kezdeté esti 8 órakor. Bérleti díj 60, csaldoggy 1 frt 50 kr. Jé etelekről és italokról gondoskodva van. A rendezőség.

* **Uj orvos Zomborban.** Dr. Hávecl, József a zentai paras fiatal, rokonszenves orvosa, ki csak a napokban esküdtöt örök hűséget özv. Matkóvics Lajosné unokédes leányának Annának, — hason minőségben Zomborba helyeztetett át.

* **A jövő színi szezon.** Zombor város törvényhatósága amint azt már fel is említtük, az 1898/99-iki időnyre az engedélyt Deák Péter nyiregyházi színiigazgatónak adta ki. Baja város tanácsa e hó 9-én tartott ülésében hozzájárult a zombori határozathoz és így a jövő évben Deák Péter lesz a bajaiak directora is.

* **Eljegyzés.** Eremitis György, pénzügyi igazgatóság irnok eljegyezte Pecsénovits Péter helybeli polgártársunk leányát, Katicá kisasszonyt.

* **Előljárók választása.** Monostorszerh községben esküdtekke Peris-kits Ivan és Csatalinac Izván, községi adópénztárnokká Kovács József választott meg.

* **Öngyilkos örmester.** Schaffner János, közös hadseregbeli örmester folyó hó

14-én agyonlőtte magát. A Mümbicher puskat nadragszíjával odakötötte, a ravaszul fogva a lábához és így valahányszor a lábával egyet rántott, a fegyver anniszor elsült. Kilencszer sütötte el a fegyvert, de — lehet, hogy a sok ital okozta, — nem bírta eltalálni vele magát. Tízedszer aztan talált a lölés Schaffner szétrombolt koponyával vágódott hanyatt.

* **Öngyilkosság.** Fudó tüzként terjedt el a múlt héten Zentán a süjtő hír, hogy Jankovics József zentai mérnök volt Zenta városi főmérnök zenkével vetett véget életének. Gondoskodott róla, hogy sötét tervét jól vívze keresztül s ezért előbb utereit metszette föl s csak aztán röpített gölyét az agyába. Es szándékát, célját elisérte. Jankovics József nagyon is ismert alakja volt Zentának, kit midőnem a leekiszebb gyermek is ismert. Vég kedélyű ember lévén, ösmerői és jóbarátai keresve keresték társaságát, ahol matkozni sohasem lehetett. Az utóbbi időben látóképessége nagyon meggyengült s attól tartva, hogy teljeseen meo-vakul, ezt elkerülendő követte elvezetes tétét. A hullát a péntek reggeli vonattal szállították be Szabadkára, hol még az nap helyezett el az ottani sírboltba. Az elhalt legényéletét élvén nem hagyott ugyan maga után özvegyet és neveletlen arvákat de itt hagyott nagyon sok jó ismerőst és barátot, akik bizony méltó fájdalommal veték ötle bucsút örökre.

* **Kik akarnak honvédek lenni?** A jövő iskolai évben négy honvéd iskola nyílik meg az országban és pedig a honvéd főrealkola Sopronban, az új Ludovika-kadémia a Ludovicumban s egy-egy honvéd hadapródiskola Pécsen és Nagyváradon. A két első intézetben 50—50, a két utóbbi iskolában 100—100 növendék vesznek föl. A közoktatásiügyi miniszterium már most felhívja egy a szülők mint a tanulók figyelmét ezekre az iskolákra. Különben a tanintézetekben lesznek díjmentes, fél díjtetéses és egészítetési alapítványi helyek. A középfokú IV. és V. osztályaiba járó tanulókat vesznek föl ezen iskolákba.

* **Szocialista zendülés.** A földmivelési miniszter most kizsített a Baja felőli Dunakanyarulatok utolsó átmetészeit Koppány pusztá mellett, Mangold és Zuber kir mernökök felügyelete mellett. Az átmetészen csongrádmezei és bajai munkások dolgoztak békésen, de f. hó 7-én a szomszéd községekbel, nevezesen Csanádról és Sükösről több százan megjelentek a helyszínen és megöléssel fenyegették a vidéki mun-

kasokat, ha tovább mernek dolgozni, mert — úgy mondanak — itt csak ők jogosítvák a munkára. A megremült lubikusok elszédtek és most egy ideig a munka szünetel, míg a hatóságok a rendet ismét helyre nem állítják.

* **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter Gal Lajos topolyai kir. bírószágya vezető a szabadkai kir. bírószághoz helyezte át.

* **Kincésások.** Kun Kókán János budapesti lakos, geológus bányász mérnök, a napokban megjelent a zentai rendőrkapitány-ságnal és felmutatott egy Orovczáról keltezt, a m. kir. bányakapitányasgról részéről kiállított kutatási engedélyt, melyszerint az ő vezetése mellett id Szabó Ferenc bacs-petrovszelli és Mergyan Gyóka adai lakosoknak megengedtetett Zenta város határában az oromi pusztán a kincskeresés. A kapitányi hivatalnal tudomásra hozták a bányász mérnök urnak, hogy a múlt év folyamán a m. kir. Nemzeti Muzeum is kísérletezett hasonló czéllal az oromi pusztán, de bizony minden remény nélkül. Ezt hallván az engedményes bányász mérnök ur, lemondott a szándékáról s csupan csak arra kérte a kapitányi hivatalt, hogy az éppen itt tartozdoló kincskeresőkötől s azok társaitól, szamszerint mintegy 13 férfitól szedje be az eddigi költségeit, a mi nem tesz ki többet 28 frt 50 krajn. Miután az illetők éppen azért keresik a kincset, mert nekik éppen az nincsen, hat valószínű hogy a költségeket nem fogják megtéríteni.

* **Az államkincstár mint községi képviselő.** Az országos közlegelők felosztásától az államkincstár is ki kapvan az ő törvényes juttaték, amelynek adoménynysége alapján Ö-B ese község érték képviselői közé törvényesen felvettetett. Az aradi m. kir. jósza igazgatóság a községhez intézett íratatában tudatja, hogy a kincstár ezen jogat Vali Endre kúli kincstáriispán mint me határozott által fogja gyakorolni.

* **Tenyész kanok részlet fizetésre.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter legutóbb kiadott rendeletében felhívja a vármegyei községeit, hogy részükre kedvezményes arban és méltanylati érdemlő esetekben részletfizetés ellenében hajlandó a szükségelt sertés kanokat eladni.

* **Magyar alapítvány.** Megirtuk, hogy Ungár Benjamin bacs megyei nagybirtokos folyó hó 6-án, O-Moravian elhunyt. Elhunyt nemesei lelkét leginkább jellemző az az alapítvány, amely Ungár Benjamin és neje Inus Babetta alapítványa.

ember volt, sok jó anekdotát tudott és szépen ivott: Benedek Gábor sokat beszélt Königrátról, miközben a szakálát simogatta. Bedő Istvának fele volt a szíve és örvendelt a lelke.

Ferenéz csak köszönt nekik, bornemissza ember volt, nem maradt velük.

Egy kertü ösvényen beszélgetve sétált a testvére, a jegyző és Benedek Eszter hozzájuk csatlakozott. A jegyző meg a testvére szereltek egymást, ma holnap jegyesek, nem sokára elváltak a társaságtól.

Ferenéz, meg a lány egy kevés időre egyedül maradtak.

Emek a leánynak beesülés ember az apja, jó gazdasszony az anyja.

A városban nevelték urleánynak, talun gazdasszonynak. A neve Eszter volt, Benedek Eszter. Az arca barna volt, a szemé eleven lüz. Mindezek a dolgok jól estek Ferencnek.

A mint egymás mellett haladtak a keskeny ösvényeken, néha hozzá ért a leány karja. Az alkonyat beéllte a kertet, a rétek felől melegen hullámozt a levegő. Olyan idő volt olyan meleg és szelid, a mikor az ember, a ki zárt, meg kell hogy nyilatkozzék.

— Ferencz, mondolla egyszer a leány, miután egy fához támaszkodva sokáig hallgatott volna, István bácsi leányának nevezelt ma.

A megszisségbe nézett s majdnem álmában beszélt.

— Az én apám? kérdezte a fiú örvendő meglepetéssel.

A leány felelet helyett a kezét nyújtotta neki, de a mikor az új eskőjárt öllte rája, ijedten kapta vissza. A homlokára szorította a karját s tágra nyílt szemmel, rémülettel nézett rá. Sokáig nézte ez elvisselhetetlen tekintettel.

— Hagyjon, hagyjon ill, mondta végre s zokogni kezdett.

— Eszter! Megbántottam?

— Oh, hagyjon, magamra! — Most ne, semmit ne kérdezzon most . . .

Néhéz szívvel követte a szót a fiú. A kert belseje felé indult. Egy helyt úgy gondolla, hogy nem tud tovább menni: megállott.

— Kutya! főt ki végre fájdalma s önmaga ellen vano megvetése ez egyetlen szóban.

Ugy tetszett neki, mintha egy ismeretlen fájdalom ereszkednek az átkozatosan, lassan

mint az alkonyat. — Egyszerű csak örezte hogy az oldalán van a kam. Nem mert reményezni s mikor megöllte és hevesen megcsókolla, behunyta a szemét. — Álom!

— Mondd, lehetek én boldog, ha nem légedet szeretlek, kérdezte halkan.

— Lehel! Eszter mondolla halkan, hallgatás után: nehezére esett a hang.

És mintha többé senki sem lett volna mellette, megindult lassan és ment — ment a jól ismert bokrok közül és az ösvényeken, míg bokor és ösvény elmaradtak. Nagy, üres mezőn talála magát, a melyen a meleg őjszakák felverte a kakukki nehez szagát. Egy árok kerül minduntalan az útjába, a melyre nappalról nem emlékezett. Azt hitte, hogy körben jár, mint egy bolond s e körjárástól szédülnie kell, úgy képzette. Végre egy bodzafabodra lélt s az első bokor alá vetette magát. A kalapját ledobta az avarra.

— Szellőzzél bolond!

A kutya ott belül, az fájl nagyon.

— Semmi — már semmi, gondolla idő múlva, nagy idő múlva.

Egy kicsi friss levegő és el-kiszellőzik minden.

név alatt az ó-moroviciai izr. hitközség létezését és annak népiskolájának magyar zsidó jellegét örökre fentartja. Ungar B. ugyanis nevezett alapítvány 100 lán elsőrendű földet, melynek értéke 50 000 frt, adott át az ó-moroviciai izr. hitközségnek. E földnek jövedelméből évenként 500 frt az izr. népiskola, 200-át egy bácskai az országos rabbi-képző intézetet látogató ifjú évi ösztöndíj gyanánt, 200-át egy szegény idevaló zsidó-leány kiházasítási segélyképen kap. Az alapító-levél többi pontjai közül még kiemelendő, hogy minden évben egy a saját, mint neje elhalalozása napjának évfordulóján 100—100 frt az idevaló szegények közt valaskülönbség nélkül kiosztassék. A megmaradt többlet pedig tökéletesített és ha a tökétesített többlet annyira felszaporodott, hogy megint 100 lán földet lehet érte venni, ezen 100 lán föld jövedelme a hitközségnek szabad rendelkezésére áll úgy, hogy abból szegény községi tagok szubvenciót is kaphatnak.

* **A bajai kath. nőegylet piknikje** szombaton, f. hó 12-én pazarul sikerült. Csak úgy horadtak fel pinklikbe a pinklikre az elemőzsiát mondták más nap a mindenesek; bizony volt is ott minden a mi jó és ennivaló; Hat még a kedv! — Csak úgy szédültünk a mások tánczába; — a tiszta jövedelem 300 frt.

* **Hoffenreicher Károly** a marillavölgyi gyögyfűrdő tulajdonosa fia, már atyva Hollósy József a Szent Három-sághoz címzett városi gyögysertárt Baján és remélhetőleg a czég régi jó hír neve ezt új kezekben is erős alapon nyugszik.

† **Halálozás.** Kovács Pál, bajai lisztkereskedő rövid szenvedés után meghalt. Oriási város mellett ment végbe a temetés; a város színe-java ott volt mintegy 3—400 főnyire tehető a résztvevők száma; sok jót tett életében.

* **Országos vásár.** A bajai országos vásárt vasárnap és hétfőn gyönyörű időben tartották meg.

* **Bérlét gyűjtés.** Leövey József színházi titkár szombaton megkezdte bérlét gyűjtését Baján, a mint halljuk Kunhegyi directornak anyagi sikere jó lesz. Kiváncsiak vagyunk az erkölcsi sikerre!

* **Eljegyzés.** Orehoja Béla b. monostorszei közs. tanító elfogyezte Schvager Rozália kisasszonyt Prigl. Szt. Ivánon.

* **Hymen.** Milyácsky Elek b. monostorszei közs. tanító f. hó 10-én vezette eltarhoz Müller Laura kisasszonyt, B. monostorszezen.

* **Nyugdíjazás és kitüntetés.** Schmidt Gusztav, a 32. szamu Maria Terézia ezred őrnagya alezredesi ranggal nyugdíjaztatott. Ő Felsőze egyuttal a teljesített hű és odaió szolgálatainak az elismeréséül a katonai érdemkereszttel is kitüntetette.

† **Gyászir.** Dr. Benecze Mihály ösztapari községi orvos folyó hó 12-én este 72 éves korában elhunyt. Temetése e hó 14-én délután ment végbe általános részvét mellett.

* **Eljegyzés.** Ohrman Kálmán, szabadkai vaskereskedő eljegyezte Hockstock Róza kisasszonyt Apatinból

* **Választás.** Prigl. Szt. Ivánon a folyó hó 8-an megtartott iskolás-éki ülésen tanítóvá egyhangulag Voogl Istvan választott meg.

* **Orvosválasztás.** Bács-Foldváron f. hó 9-én volt a községi orvosválasztás. Több jóhírű pályázó közül a már évek óta ott működő földnk. Dr. Balassa József — a ki való ideggyógyász — lett majdnem egyhangulag megválasztva.

* **Kimutatás.** A bács-dorozói takarékszövetkezet Iső üzlet 1897. július hó 1-étől december hó 31-éig lezárt számadás szerint 423 részvényre 468 frt 48 kr. osztalék esik.

* **Újví üdvözletek megváltása.** Újví üdvözletek megváltása címen a vármegyei árva és szeretetház alapja javára adtakoztak: Ertl testvérek 15 frt, Szemző Mátyás, Roheim Károly, dr. Vojnits Istvan, baró Rédl Béla 10—10 frt, Zsupanszky Lyucomir, Gyuryevó község, Korény Béla, Városy Károly, ifj. Schaffer Mór, Karácson Gyula, Szalay Károly, Sándor Béla, Piukovich József, Rosenberg Mór, id. Ertl János, Wamoscher Nándor 5—5 frt, Czifrusz Ferenc, Csirzka Konrád 4—4 frt, Berecz Károly, dr. Grünbaum Pál, dr. Pavlovits Simon 3—3 frt, Krieg Béla, Szakáll Mihály, Penz Adam, Hurtmann János, Eigl József, Fischer Nándor, dr. Széchenyi Tamás, dr. Rátay József, Bichler Vilmos, Sztankovits György, Grosser Lajos, dr. Szauer Károly, Sigmund Góntér, Boromiza János, Pribil Ernő, Bertolino Sándor, Városv László, Michailovits Kornél, Vojnits István, Löbl Zsigmond 2—2 frt, Tarczay Dezső 1 frt 50 kr. Aur. Ferenc, dr. Holänder Adolf, Szobotka Kezso, Kobut Henrik, Kende Ignac, Handler Jakab, Pally Dezső, Reicheneberg Zsigmond, Ribiczey Béla Jusits Lajos, Deak Andor, Szucs Ljos, Mokry Dezső, Zottományi Mihály, Tápay Istvan, Jakobcsits Janos, Scultéty Ferenc, Trischler

Ferenc, Jankovich Dusan, Zsigmond Dénes, Maximovits Szilard, Vuits Péter, Sücs Mihály, Karvazy József, Schmausz Endre 1—1 frt, Falter Alajos 50 kr. Összesen 198 frt.

* **Egységes tűzoltó rangjelzés.** A tűzoltó intézmény komolyságának ezideig sokat értott hogy némely tűzoltóságok és parancsnokaik mindenféle fantasztikus egyenruhákat viseltek. Az országos tűzoltó szövetség az ebből származó visszasságok megszüntetésére az egységes tűzoltó egyenruha és rangjelzés ügyében szabályrendeletet dolgozott ki, melyet a belügyminiszterium elfogadott. A miniszterium a szabályrendelet a jóváhagyással együtt elküldte a szövetségnek, melynek választmányja elhatározta, hogy azt ki nyomtatva és színes mintakkal ellátva megküldi az ország összes tűzoltóságainak és törvényhatóságainak. A jövő évi brassói országos tűzoltó-kongresszuson a tűzoltóságok már az új egyenruhában jelennek meg.

* **Névváltoztatás.** Kiskuro Stabernak Andras ügyvédsegéd bajai lakos vezetéknevét Váradiérra változtatatta.

* **Arena Baján.** A mint már mult számmkban jeleztük, Kunhegyi Miklós színingazgató e hó vége felé érkezik előnyösen ismét tarsulatával Bajára és az előadásokat a „Kukta kisasszony” legújabb énekes bohózat színrehozatalával kezdi meg. A repertoírra a színműrodalom legújabb termékei vannak kitűve. A mint halljuk, úgy Kunhegyi igazgató azzal a tervvel foglalkozik, hogy Baján egy arénát építtet, hol az ősi hónapokban előadások tartatnának. A törekvő és buzgó színingazgató ezen terve megérdemli, hogy az illetékes körök azzal foglalkozzanak és egy ad hoc alakítandó színingyi bizottság azt a megvalósítást ösvényére terelje.

* **Farsangi estély.** A bajai „Casino” folyó évi február hó 22-én esti 8 órakor saját helyiségeiben farsangi estélyt rendez. E mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik, mert a vigalmi bizottság felkéri egy a hozgyeket, mint az urakat, hogy lehetőleg alarczban, dominóban, jelmezben vagy tréfas jelvényvel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

* **Nemeskeblű alapítvány.** Az újvidéki magyar casino 100—100 frt alapítványt tett az újvidéki kir. kath. magyar főgymnasium s a felsőkereskedelmi iskola javára, oly rendeltetéssel, hogy annak kamatai oly nem magyar ajku tanuló jutalmazására fordítassanak, ki jó magaviselet s előmenetel mellett a magyar nyelvben legnagyobb haladást tesz. Ezen alapítványról a casino elnöksége kiállította az alapító levelet s megküldte az illető intézetek igazgatóinak.

* **Az I. újvidéki nőegyletnek** az elhunyt 1897. évben összesen 1468 frt 24 kr. kiadása volt; ezzel szemben az összes bevételek 6724 frt 34 kr. s így a maradvány 5256 frt 10 kr. Pénztári allománya 1897 végén 7476 frt 10 kr. — Tagjainak száma volt 125 rendes tag és 12 tiszteletbeli kisasszony.

* **Az újvidéki magyar casino** elhatározta, hogy f. marcius 15-ét, mint a magyar szabadságharc 50. évfordulóját nagyobb saorás ünneppé tételre s annak minél sikeresebbé tételére a város valamennyi együletét közreműködésre fogja felkérni.

* **Eljegyzés.** Szabó Árpád mult hó 30-an jegyezte el Bán Rózika kisasszonyt, Ban Géza nyug. vármegyei írnök leányát Topolyán.

* **Eljegyzés.** Pressburger Sándor Kassovitz Fülöp férfi és gyermek ruharaktár üzletvezetője Szabadkan eljegyezte Misoner Berta kisasszonyt Bajáról.

* **Ismét öngyilkosság.** Mészáros Ferenc bajai 19 éves erdőőr f. hó 7-én a Pandurszigeten levő ölfák között forgó pisztolyal halántékán lőtte magát és nyomban meghalt. Holttestét a szomszéd

— Nos ilyen az ember, ha rövidlátó! — Vak, a ki voltál, te; ábrándozó gyerek, a ki voltál! Erre is ut, arra is, most már látod, merre mégysz becsülettel.

Úgy tetszett neki, hogy ebben megegyezett magával. Idestova hajnal felé járt az idő, vékony kabát volt rajta, fázott is. — Ha reggelre se megyen haza, aggódni fognak érte.

Neki indult hát a mezőnek a mozgás jót tett a kedélyének. Hajlandó volt az egész estvéli dolgot gyerekésegnek tartani.

Vetések és lekaszált rendek között ment hazafelé és ezek barátai voltak

— Merre voltál urfi, kérdezték tőle, a mikor hazérkezett?

— A mezőn, anyám, elosztottam a szénát, mondotta mosolyogva.

Bátran hozzátéhetle volna: nekünk a szalmája jutott.

— Bement a szobájába, a mely a nagy épület legszerényebb szobácskája volt. Leült az asztala elé s a következő levelet írta.

Kedves Déneském!

Nyílt sző; jőjj haza, itt szeretnek téged!

A város nem neked való; beteggé és hazuggá teszi az embert. Engem legalább azzá tenne.

Te az ösém vagy egy a vérünk... ahol nőtlünk, onnan elszakadni nem való; erősebb ember kell oda mint mi. Jőjj haza, jőjj haza! Majd szóval mondom el ki, vár téged! Ird meg mikor jősz, de úgy, hogy csak én tudjak róla. Milyen meglepetés!

Óh ösém, bocsásd meg nekem, hogy az én szemem gyöngélt voltak belátni a szívek fenekére. De most már minden jól van, minden. Az isten úgy akarta, hogy én lássak. Minden jól van.

Aldjon meg az Isten... No esitl, jőjj! Sajátságos ember volt ez a Bedő Ferencz. Miután megírta ezt a levelet, az ablak elé állt s a mig a hajnal nézte volna, a jövendőjéről gondolkozott.

Azt m öndják, hogy a jövendőt, mint színes fátyoll, fonní, szóní szokták.

Ferencz nem szölte, nem fonta, megletta volna már az: hanem csak földözgatótl, földözgatótl rajta.

Kovács Dezső.

Szentistván községe szállítottak és ott is temették el. Tetének oka családi viszály.

* **A szabadka-bajai szárnyvonalon** még mindig a régi, elavult, kényelmetlen kocik járnak. A polgármester most megkereste az államfőnökséget az iránti intézkedés tételére, hogy közegészségügyi szempontból ezen vonatokhoz legalább 1-2 modern folyosóval ellátott kocsi is kapcsolassék.

* **A ragadós állati betegségek állása.** Bács-Bodrog varmegyében. Febr. 9-én. Vesztség: Vaskút 1 udv., Bajsa 2 u., Gára 1 u., Krusevlya 1 udvar, összesen 5 község 6 udvar. Humló: Bajsa 1 udvar. Rühkór: Bacs-Petrovszello 1 udvar. Sertésvész: Ada, Bacs-Topolya, Bulkesz, Ó-Becse O-Kér, O-Morovicza, O Szivacz, Rémszeghegy, Sztanisics, Uj Soóvé, összesen 11 község.

* **Uj járvány a szomszédban.** Az ó-becsei orvosok szerint, ott a gyermekek közt egy új járvány lépett fel, az agygerincgyulladás, amely rövid ideig tartó, szenvedés után rendeseu halállal szokott végződni. E betegség tünetei igen heves főfájás, nagy nyugtalanság, eszméletlensége. Az izgalmak után a beteg rendszeren mély alomba merül, a melyből vajmi ritkán emelked fel.

* **A szabadkai színház jövő sora.** A színházi bizottság f. hó 12-én, szombaton d. e. 11 órakor ülést tartott, mely alkalommal tárgyalás alá vették a városi színházért pályázo színházgatók folyamodványait. A bizottsági tagok közül jelen voltak: Dulich A. Jenő főjegyző, mint előadó, Sziembenburger Karoly elnök, Olsavszky Jenő al-elnök, Birkas Gyula, dr. Blau Géza, dr. Demidov Imre, Haverda Mátyás, Stoczek Károly bizottsági tagok, továbbá: Szalay Matyas főkapitány, Tillman Zoltán főszámvevő és dr. Dembitz Lajos tisztí alügyész. A színház elnyeréséért folyamodtak: 1) Bokody Antal (Lugos), 2) Fejér Dezső (Nyitra), 3) Halmay Imre (Szathmár) és Pesti Ihsz Lajos (Szabadka) — A bizottság hosszas tanácskozás után a színházat Pesti Ihsz Lajos eddigi színházgatóján javasolja kiadatni.

* **Királyi megerősítés.** A király, Bogdanovics Luczian beocsini archimandrita és a budai gör. kel. szerb püspök-ség administratorának, a karlócazi gör. kel. szerb püspöki zsinat által budai gör. kel. szerb püspökké történt megválasztását jóváhagyta. — Bajáról ezen alkalommal is számos üdvözlőlké a fiatal püspököt, a zirczsiszt. r. főgimnásium tanári kara pedig, mint az intézet volt növendékének, meglephangu tavriratban gratulált neki. Erre a tavrítra Bogdanovics Luczian püspök úr a főgimnázium igazgatójához, ft. Fölker Gusztav urhoz intézett levélben következőképen válaszolt: »Büszkém vallom magamat a hazafias cisterci Rend bajai főgymnasiuma egykori növendékének, mert az Önök vallás-erkölcsi és hazafias nevelése hozta meg számomra oly rövid idő alatt ezt a magas méltóságot, a melyben szerény tehetségemet egyházm községi életre és hasznára, szeretets magyar hazám felvirágzására és polgártársaim boldogítására fordíthatom. Amidőn még azt kívánom, hogy az érdemekben gazdag magyar ciszterci Rend kozhasznú tevékenységét mindig siker koronázza, kérem egyuttal Főtisztelendőségdet, sziveskedjék főt. rendtársainak is szerencsekívánataikért forró köszönetemet tolmácsolni. Fogadja stb. — Szent-Endrén, 1898. febr. 9. — halás tanítványa: Bogdanovics Luczian budai g. k. s. püspök.

* **Fényes esküvő.** Dr. Varrs János moholi községi orvos ma esküdtött örök hűséget Topolyán bájós menyasszonyának Fürtinger Olga kislánynak a Topolyai vasuti állomásfőnök szeretete méltó leányának Násznagyok voltak: dr. Hadzsy János és Mannheim Ármán,

† **Gyászhir.** Vették a következő gyászjelentést: Övegy Deak Ignácné szül. Urban Ágota édes anyja, ug. a saját, mint gyermekei és a nagyszámú rokonság nevében mélyen megsomorkodott szívvel jelenti, hogy kedves jó fia, illetve a szeretett testvér, jó nagybacs, ógor, rokon Dr. Deak Lukács köz és váltó-ügyvéd 1898. évi február hó 13-án, 37. évében a reggeli órákban Budapesten, a Szt. Erzsébet kórházban, hosszas és kínos szenvedések után az Urban elhunyt. A drága halott földi maradványai f. évi február hó 15-én a reggeli vonattal hazaszállították és ugyanazon d. u. 4 órakor Jókai utcai lakasról a róm. kat. egyház szertartásai szerint beszenteltetés után a felső temetőben örök nyugalomra fogták tetetni. A elhunyt lelki üdvéért az engedelmű Szentmisé a doztat f. hó 15-én d. e. 9 órakor fog a belvárosi plébániái templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Zenta, 1898. február hó 14. Övegy Deak Ignácné szül. Urban Ágota édes anyja. Elhunyt siratják még: Deak Rozalia, Ojajos Antalné, Deak Urban és neje Dime Margit, Deak Klara, Gere Venczéné, Deak Terez in. Szűcs Józsefné, testvérei, Deak Ignác és neje: Sós Rozalia, Deak Ágota Bodor Péterné, Deak Ferencz és neje Habran Maria, Deak Viktor Murvai Józsefné, testvérei. Azonkívül sógorai, sógorasszonyai, unokaöccseiei és húgai, valamint nagyszámú rokonság. Adás és béke hamvaira!

* **Takarékpénztári jubileum.** Topolyai levelezőnk írja: A helybeli takarékpénztár lényes ünnepséggel ülte meg alakulásának 25 ik évfordulóját. Az ünnepi közgyűlés, tekintettel a nagyszámú közönségre a varosháza tanacstermében tartatott meg. A megnyitó beszédet Acsódy Béla igazgatósági elnök nyitja meg. Azután Koch Bernat igazgató felolvasta a takarékpénztárnak mestertileg megírt 25 éves történetét. Kimagasló pontját képezte a közgyűlésnek, hogy a takarékpénztár egy a vallás és közoktatásügyi miniszterium által kezeltendő 2000 koronás alapítványt tett, melynek kamatait évente ként egy helybeli szorgalmas és jöviseletű tanulóknak fognak jutalomdíj gyanant adni. A dísznyitást dr. Mannheim Ármán ügyvéd és dr. Kern Lajos kir. közjegyző leüldetés beszédei rekesztették be. A takarékpénztár este a Tanszokor helyiségében nagy banketet rendezett, a melyen a város élőkölösége is részt vett. Otton Koch Bernat magasztosü aldomában üdvözölte a nagyszámú vendég közsört.

* **Az első sakkmester Szabadkán.** Charusek Rezső, ez idő szerint a sakkjáték első mestere f. hó 6-án és 7-én a szabadkai sakkör vendége volt. Mult vasarnap délután 1 órakor a Budapesti vonattal érkezett. A pályaudvarban a sakkör több tagja várta a mestert, kit megérkeztek a sakkör titkara, Szabados Sándor meleg szavakkal üdvözölt. A jeles sakkmester Zambelly Karoly vendége volt, kinek jó ismerőse. Déltun 3 órakor Charusek Zambelly kíséretében megjelent a sakkörben, hol a sakkör számos tagja zajos élénzessel fogadta a kiváló vendéget s megismertette a jelen levő tagokkal. Ezután egy szimultán partie lett összehívva, melyben 9 játszó vett részt, ezek között Szabadka legéresebb sakközozi. Az asztalok körben voltak felállítva s a mester a kör belsejében egyik játszótól a másikhoz ment s tette meg huzásait. A 25-ik huzásnál már egy partnerrel végzett s ezután gyorsan következtek egymásra a vereségek, míg végül csak egy ellenfele maradt, kivel tovább folytatta a küzdelmet. Ez a kör titkara, Szabados Sándor volt, ki játszmáját végig erősen tartotta s remisre hozta. Ez eredményt a kör tagjai aztan meg is éjeneztek. Ezen szimultán partienban bámulóos volt a mester routinmozgottsága s roppant gyors és éles attekintése, a melylyel ezt a 9 partiet játszta, mert figyelemre méltó leginkább, hogy alig tartott 2 óra hosszat. Ezután egy vakpartiet játszott egy szintén jobb játékosal s ezt is csodá-

latra melto precizitással nyerte meg. Ennél érdekes volt azon momentum, midőn ő, a ki oda se nézett a táblára figyelmeztette ellenfelét, hogy hibát tett. Masnap egyes partienben aztan sorra verte ellenfeleit legnagyobb könnyűséggel. Minden egyes játszmáját rendkívül finomság, a legérdekesebb fordulatok jellemzik. Midőn a partija kissé válságosabbá valik, azt hiszi a közönséges sakköz; no ezt biztosan elveszti a mester s ime, egy két huzás és az ellenfelét megmatolja. Néhány előny partiet ugyan vesztett a mester Szabadkán, de ez is csak egy történet, hogy több huzast visszaengedett az ellenfélnek s így ezek a partiek alig jöhettek szamba. A mester kedden d. e. 9 órakor azon ígérettel utazott el Budapestre, hogy adandó alkalommal ismét ellátogat Szabadkára.

Színház.

Szombaton, február 12-én hosszú készlődés után egy új operettet Brigittáhozományát játszották. Szövegét Ferrie, zenéjét Serpette és Roger írták. A darab vejele: Bretigny vadásztiszt, mivelhogya se neki se Chamoisel tanító leányának Brigittának, akit szeret, a katonaházassághoz szükséges kauziójuk nincs meg, ugy segít magán, hogy kereskedelmi utazó képében veszi el imádottját. Az utazó urnak persze mindig távol kell lennie, a mint ő mondja Afrikában utazik és csak szükre szabott szabadság idejét töltheti kis felesége mellett. Ép egy ilyen szolgálati szabadságotól kezd meg a tanító házában, mikor az ő ezrede abba a faluba ér két napi tartózkodásra és Bretignynek is be kell vonulnia. Az ezredes, kit ép a tanítóhoz szállásoltak szemmet vett a fiatal asszonykára és 500-Louisba fogad tisztjeivel, hogy meghódítja, maga Bretigny is tartja a fogadás egy részét. De ideje korán oda érkezik az ezredes felesége és a lerészegedett állapotban levő férjét, Brigitta segítségével kifigurázzák a pásztorórán. Az ezredes aztán készakarva kártyán elveszti a 30000 frankot Bretigny ellen és így megkerül a kauzió. Általában nem kutatunk operetten valami észszerű szöveg után és ez is van olyan jó, mint a többi. A zenéje pedig nagyon kedves, a szerelmi egyzeregy, a hold volt a hibás és a kacaj duettek nagyon kedvesek, a többi énekszámok is nagyon kellemesen hangzanak. Az előadás nagyon meglátszott, hogy először adták a darabot. Azok a fölösleges pauzák a párbeszedekekben már ismét trivialissá tették azokat a helyeket, a melyek különben csak szellemesen pikánsak lettek volna. És milyen roppantul kizökkennek színészeink az alakítás millieuxjéből azt láthattuk, mikor Mulos (Viola) szalutálás közben véletlenül a székbe ütötte kezét, és ezen a csekély incidenszen határozva főmakkadtak.

Vasárnap, február 13-án Feld Mátyás látványos hohózat paródiáját a Prilhyket játszották. Bolond egy tákolmány. Valószággal tőtagást al benne minden józanúság, talán még inkább orpheuma való mint színházba, de ugy látszik, hogy csakugyan szükség van az embernek hőbe-korba egy kis porba való fetregésre, hogy ugy mondjam egy kis szellemi lempolásra. Ennek a szükségnek jól megfelel az a darab és mi tőrés tagadás jól mulattunk ezen az estén. Csak másodsor meg ne nézze senki, mert akkor biztosan megkapja a bors-ösömört tőle. Ferenczy elemében volt. A többiek is mind, különösen Hevesi Janka, Szelenyi Emilia és Balogh.

Hétfőn, február 14-én megismételték Eche garay Folt amely tisztiz című szindarabját. Gööz Arankával Enriquetta szerepében. Jól játszottak ambar hogy csekély számú közönség hallgatta.

Keddén, február 15-én Géczy István legújabb népszínművét Az ördög mátkáját játszották, melyhez a zenét Hodós János írta. A darab tartalma röviden ennyi: Botár Mártonnak (Balogh) első feleségétől való fia Andor (Bessenyei) szerelmes a mostoha anyjába Annába (Bodrogi Lina). Karácsony estéjén mikor a vendégekkel együtt Botárék is a szomszédba mennek, Botárné gyengékedést színlelvé, otthon marad és Andor is csakhamar vissza lopózik a tállárára. Anna néne Judit, kinek jegyest 3 év előtt, az esküvőre menet a tetplom küszöbén megütötte a guta (a nép ráfogja, hogy az ördög segítségével Judit ölte meg — innen a darab címe) — megveszelte a találatát, szintén haza jön, közbe veti magát és mikor Botár Márton élvén a gyanyával, haza néz, hogy mit csinál otthon a fia, Judith a ki titokban szereti Andort, megmenti hugát avval, hogy Andor szeretőjének vallja magát, Botár erre kijelenti, hogy Andor vegye feleségül Juditot, Judit három hónapig huzza halasztja az esküvőt, de mikor a falu fiatalága le akarja tépni pártját, Andor megvédelmezi és bevallja, hogy ő is szereti hát hozzá megy. Anna nem bír bele nyugodni sorzába és a zuzómalom kerekai közé veti magát. Mellélalakok Botár Baricza (Göcz Aranka) és Pál Miklós (Viola) első legény a kik szeretik egymást és házasodnak is, valamint, Firtos István (Lipthay) az ő két feleségével. Az első fölvonás legjobb mozgalmas élet van benne, a második és a harmadiknak alig van eszelekvénye, a rövid mese olyan hosszúra van nyújva, hogy csak a szapora ismétlések mentik meg az elszakadástól. Annak bebizonyítására, hogy valaki szerelemből öngyilkos lesz, nem jó médium második feleség. A szerző ezuttal a thoroczkói népviseletet akarta bemutatni, de ezt a ruhátáros nem jól ösmeri és a székely tájszólást ezt meg a szerző nem ösmeri, szóval Géczy uram nincs otthon Thoroczkón. A gymesi vadvirágban a csördögölő jól csördölt, ámdé itt a székely kopogós az (én csizámán díszdöbör) nem sült el, mert ezt meg a tánczrendező nem ösmeri. Az egész darabnak a hatását végül mi nem ösmerjük, mert nagy kérdés kerekded, összevágó, preveziz előadás mellett, unatkoztnak-e volna annyit mint így vagy talán épen séggel jól mulatunk volna. Majd ha ennek az egyetlennek sok ismeretlenje közül egynehány ismertté válik, akkor tudni fogjuk megfajteni. Néhány népdal nagyon sikerült. **Kabos.**

Különfélék.

Általános feltűnést kelt Serényi elsőrangú órá és ékszerész czég (Budapest, VII. Erzsébetkörút 34) legújabb képes árjegyzéke, a melyet készséggel küld meg bárkinek ingyen és bérmentve. Serényi ki a világhírű Audemars Frères genfi óragyár vezérképviselője is, — a legfontosabban szolgálja ki vevőit; a legmodernebb órák és mindennemű ékszerek óriási választékban a legolcsóbban vásárolhatók és megbízható czégnél 5 évi jótállással ugy készpénzért, mint előzős részletfizetésre.

(Egy használt, de igen jó karba lévő finom Zongora eladó. Bővebbet a lapok kiadóhivatalában)

Közgazdaság.

Latinovics Pál beszéde

(folyt. az előzőn.)

A sertésnyésztésnél — sajnos — óriási visszaélést kell konstatálnom. (Ugy van! a jobb és baloldalon.) Ezen, előző virágzó gazdaságilag a sertésnyésztés dülleszi következtében jóformán egészen tönkre tépett. Tagadhatatlan tény, hogy a legmesszebb menő intézkedések léteket a

vész tovatérjedésének megállítására: tény az is, hogy a vödölással sikeres kísérletezések történtek, zárlatok is alkalmaztatnak, mindazáltal sajnálatul kell konstatálnom, hogy a hova a vész bevette magát, a jószág-állomány nagyrészt elpusztult. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

A zárlatokat illetőleg a vödölásról korai ugyan még beszélni, de mégis engedje meg a t. miniszter ur, hogy erre nézve konstatáljam, hogy itt a meghatározottabb reformura van szükség; még pedig alföldi vármegyékben, a melyek éppen sertésnyésztéssel szoktak foglalkozni. Igen gyakori ugyan is az az eset, hogy egy község területéhez több pusztát, tanya és majorság tartozik, a melyek ugy a községtől, mint egymástól gyakran 10–12 kilométernyi távolságra fekszenek. Már most ha egy ilyen pusztán kiűt a sertésnyész, az összes többi tanyát és pusztát zár alá helyeztetnek. Részemről azt tartom és a gazdaközönség legnagyobb része is ezen a véleményen van, hogy ez nemcsak felesleges, de nagyon káros intézkedés is. Felesleges azért, mert hiszen a gazdaközönségünk nagyon is tudja már, hogy mi a sertésnyész és tud is, ehlene védekezni: épp azért — azt hiszen elegendő volna csak azt a tanyát zár alá helyezni, a hol a sertésnyész kiűtött. De még óriási anyagi károkkal is van az öszekéltve, mert az ily zárlat sokszor hónapokig tart s így az is előfordul, hogy a gazda nem tud mit eszeálni jószágával. Igaz, hogy meg van engedve, hogy a Budapest-Ferencvárosi állat-vásáron azonnal levágás alá vigye jószágait, de tudjuk azt is, hogy ez kényszer eladás, a melynek az a hátránya, hogy a gazda jószágát árának sokszor ötven százalékát sem kapja meg. (Ugy van! jobbfelől.) El van rendelve az is, hogy a hizott jószág szállításnál s egyáltalán a jószág szállításnál, mielőtt a vasuti állomásokról tovább szállítatának közbenjötté is szükséges. Meghajlom ezen intézkedés helyessége előtt, de szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy az állami állatorvosok létszáma lényegesen szaporíttassék, mert épen az alföldi vármegyékben a hol a legnagyobb szükség van az állami állatorvosokra, csak egyetlen egy állami állatorvos van, a ki a legjobb ákarat és igyekezet mellett sem tud mindenütt jelen lenni, a hol szükséges; azt pedig nagyon jól tudjuk, hogy a hizott jószág szállításánál akkor nemcsak a napok, hanem az órák is óriási financiaális differenciát idézhetnek elő. (Ugy van! jobbfelől.)

A kötött és homokos talajú szőlők-nél szintén örvendetes haladás tapasztalható.

A kötött talajú szőlők rekonstrukciójára rendkívül előnyös lesz az a 25 millió forint kölcsön, melyből tudtommal már 4 millió forint folyósítva lett, mely az Agrár-bank részéről nyújtott a szőlő felújításnak. Szükségesnek tartom, hogy a homokos talajú szőlő telepítők is hasonló olesó kölcsönnek előnyébe részesüljenek. Szükségesnek tartanám továbbá azt, hogy azokban a vármegyékben, a melyek talajuknál fogva a homokszőlő kultúra terjesztését alkalmasak, a kecskeméti állami Miklóstelep mintájára, habár kisebb, 5–6 katasztrális holdnyi területen minta-szőlőtelepek létesíttessenek, mert épen a homokszőlő telepítésénél az a tapasztalat, hogy vagy be van ültetve a szőlő gyümölcsfákkal, vagy a tőkék közel vannak egymáshoz ültetve, a mi a termőképeséget minden esetben akadályozza. (Ugy van! jobbfelől.) A metszésnél különösen pedig a peronospora elleni permetezésnél óriási hibák történtek, valamint a fajok megválasztása sem történt helyesen, a mi lényeges a homoki szőlő telepítésénél.

E tekintetben Bács-Bodrogmegye gazdasági egyesülete hosszabb idő óta felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszter orhoz, a melyben tekintettel a vár-

mege északi részében terjedő rohamos homoki szőlő kultúrára, kérte egy minta-szőlőtelepek felállítását. Miután azonban erre nézve eddig intézkedés nem történt: az a kérelem, igen t. miniszter ur, hogy annak felállítását öt–hat katasztrális holdnyi területtel méltóztatssék elrendelni Bács-Vaskú, Rigyeica, Jankovác és Almás községekben, mert ezeknek homokos talaja, valamint a lakosságuk a szőlő-kultúra iránt munkakedve, e célra igen alkalmas. (Helyes! jobbfelől.)

A halászatot illetőleg sajnosan kell konstatálnom, hogy a Dunában, Tiszában és azoknak mellékfolyóiban, mióta azok szabályozva vannak, a hal-állomány lényegesen megesapant. (Ugy van! jobbfelől.) mert a Tisza haladása csakis az ártereken található. Szükségesnek tartanám tehát, hogy mentül nagyobb számban állíttassanak fel mesterséges haltenyészdek. (Helyes! jobbfelől.) Ebben a tekintetben történt is már intézkedés, azonban még nagyon sok van hátra. Szükségesnek tartanám, hogy az ilyen mesterséges haltenyészde létesítője a halpeteknek kívül, a melyet eddig is ingyen kapott, még egyéb anyagi segélyben is részesüljön. (Helyes! jobbfelől.)

A mesterséges haltenyészde felállításánál észlelnem kell, hogy az egyes csatornákat így például a Ferenc-csatornát, a Ferenc József-csatornát, a Szabadka város közelében fekvő Palási-tavat, Szeged város vidékén lévő Fejéret...

Lukács Gyula: Sok lesz ez Bácskának!

Latinovics Pál: Lehet, de olyan megye az, a mely megérdemli a befektetést. (Ugy van! jobbfelől.) Hígyje el a t. képviselő ur, hogy ezen megyének igen haladás a gazdaközönsége. (Ugy van! jobbfelől.)

Továbbá még azt is bátor vagyok indítványozni és kérem a t. miniszter urat, hogy a halászati felügyelőségek létszáma szaporíttassék, mert csak egyetlen egy halászati felügyelő van, s habár ez kiváló szakértelemmel bíró tisztviselő és teljes elismeréssel van a gazdaközönség az ő működése iránt, még sem képes a legjobb ákarat mellett sem mindenütt ott jelen lenni, a hol az ő jelenléte szükséges.

Nagyon kérem az igen t. miniszter urat, hogy arra nézve is történjék intézkedés, hogy a halpiacokon az ellenőrzés szigorubb legyen, mert a tapasztalat az, hogy sokszor olyan halfajok is vitének piacra, a melyek épen tilalmi időszakban vannak, hogy a hatóság összetett kezekkel nézi ezt. Igaz, hogy a haltenyészde-terén örvendetes haladás tapasztalható, de azt is konstatálni kell, hogy még igen sok a tenni való.

A selyemnyésztést illetőleg is örvendetes haladás tapasztalható. Előzőt még két évtizeddel is tökéletesen elhanyagolt gazdasági ág volt; hála azonban Bezeredy Pál selyemnyésztési kormánybiztos fáradozatlan tevékenységének és szakértelmének, (Eljenzés jobbfelől) ma már virágzó állapotban van. Selyem-onalunk egyike a legjobbaknak Európában és e mellett 85 ezer családnak biztos kenyeret ad az év azon szakában, midőn szakmány és más munkára alig van alkalma. Kívánatosnak tartanám, hogy a már fennálló selyemfonták kiegészítésével selyemszövő-gyár is létesíttessék. (Helyes! jobbfelől.) Igaz, hogy annak felállítására költségek fog kerülni, de ha már annyit áldoztunk s oly szép eredményeket értünk el a selyemnyésztés terén, ez újabb áldozatoktól sem szabad visszariadni.

A legnagyobb elismeréssel kell szólnom a földmives iskolák működéséről is. Ezek végzett növendékeinek kiváló szakértelme és szorgalma mindenütt, a hol eddig alkalmazva voltak, a legnagyobb

ismeréssel találkozott, a mi legfőbb részben bizonyítéka az intézet közhasznosságának és a tanárok kiváló szakismeretének. Gondolom tavaly a költségvetés tárgyalása alkalmával egyik t. képviselőtársam felhozta itt, hogy a földmives iskolák csupa gyavallókat nevelnek, a kik keztyűs kézzel fogják meg a kapa és a kasza nyelét. Nagyon kérem azt a t. képviselőtársamat, jöjjön el velem az adai földmives iskola vizsgájára. Ott voltam tavaly és láttam, hogy bizony megfogták és oly gyönyörű feltevéteket adtak, hogy akármely gazdasági iskolának becsületére váltak volna.

Nem mulaszthatom el felemlíteni a Kulturmérnökségek által a talajjavítás terén elért szép eredményeket. Tizenhét év alatt a bevezetett munkák összegének számban 627.000 katasztrálit hold talajjavítást tüntet fel; ebből 582.000 lecsapolásra, 24.000 alagesővezésre, 21.000 öntözésre esik. Kivámatosnak tartanám általában közhasznú tisztviselői kar működéséhez képest bizony csekély fizetésének lényeges emelését. A Tételt előfordom. (Élénk helyeslés és éljenzés jöbbséggel. Szónokot számosan üdvözlök.)

Felcél szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
köz- és váltó-üggyvéd.

Kiadó-lap-ulaídonos: **Oblát Károly.**

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) az a bajjal együtt járó, csaknem kiálhatatlan „bőrviszketegyet“ jótállás mellett, meg a legsúlyosabb esetekben is, alaposan gyógyítja a „Dr. Hebra sömörirtó“-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. — Ára hat forint o. é. előre beküldéssel (lehet levélbetygekben is) vagy utánvételt mire a szállítást, vám- és bérmentesen teljesítjük. Cím: St. Marien-D ogerte, Danzig. (Deutschland.)

KRIEGNER-féle

Akácia arcz-crème 1 frtért, szappan 50 kr.

TOKAJI CHINA-VASBOR vérszegénység, sapkór, étvágytalanság gyógyítására és egyengetésére gyermekek erősítésére kiválóan hatásos készítmény.

Külföldi sajtóságaitól belügyminiszteri engedéllyel lattatott el

Egy üveg **3 fr.**, kis üveg **1 frt 60 kr.**

REPARATOR Csúsz és köszvény ellen meglépően ható külső, melyet a Szt-Rokus-kórházban 136 esetben tesztelven kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulás 7 esetben javulás érelett el. Nagy üveg **1 frt**, kis üveg **50 kr.**

Ezen készítmények kaphatók országszerte a gyógyszerárakban.

Főraktár Budapesten:

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához“

Budapest, Calvintér.

A benson-féle tapasz

következő betegségeknél és tüneteknél használnak remélendő sikerrel: **csipő-fájás, idegfájdalom, helybeli csúsz, hátszagatás, hátróneség hátgerincz bántalmak, hörgőhurut, asztma megrándulások, idegbántalmak, az ízületek bénasága stb.** A hatás tanuiatos, közvetlen és tartós.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett árszáma: 75 kr.

Főraktár: Gyógyszerház a „Nádor“hoz Budapest, VI., Váci-kéut 17.

Kapható Zomborban Swarc Emil gyógyszerész úrnál. (C)

Suchard-chocoládé és kakao.
Előfordult tevédségek kikerülése végett, a nagyérdemű közönség arra figyelmeztetik, hogy

Suchard Ph.
az úgynevezett

töredék chocoládét
sem nem gyártja, sem a forralomba nem hozza. **A Suchard Ph.-féle chocoládék csakis tisztán és — mint ismeretes — csak Staniol-csomagolásban a gyári jelvénynyel és aláírással ellátva, szállítatik.**

Havirészlet 3 frt csak Révai Testvérek Havirészlet 3 frt csak

IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

könyvkereskedése által (BUDAPEST, Váci-utca 1. sz.)

valamint minden könyvkereskedésben kapható

JÓKAI MÓR összes művei
100 kötetben
diszkötésben 250 frt.

2000 iven, erős papíron, nyolczadret alakban, diszkötésben.

Kötetenként átlag 20 ível. Félévenként 10 kötet jelenik meg és kuldetik meg egyszerre.

Gyűjtőknek

husz rendelés után egy diszkötésű 250 frt értékű tiszteletpéldányt, egyes rendelések után készpénz mátkot is küldünk.

Gyűjtőivek ingyen.

JÓKAI MÓR

összes műveinek nemzeti kiadása mindenki által beszerzhető

3 frtnyi havi részletfizetés mellett.

Havirészlet 3 frt csak

Havirészlet 3 frt csak

Hoff János-féle Maláta-készítmények

gyengék és betegeknek.

Hoff János

Maláta-egészségi itala.

Általános erőtleneségnél, az alsó részek rendetlen működésénél, mell- és gyomor bajoknál úgy-szintén gyengékedőknél legjobb, jól-izű erősítőszér.

10 év óta és még tovább veszek Önnél a maláta egészségi sereket és a többi maláta készítményeket. Azok az egyedüli szerek, melyek nőmnek ismét egészségéhez segítettek.

Kérek egy új küldeményt.
Böger, Wien, Hofmühlgasse.

Hoff János

Üöményezett malátakivonata. Tüdőbajnál, gégehurtnál, valamint régi köhögésnél, kiválóan gyermekeknél a lélegzési szerveket betegségenél ajánlható: igen kellemes a vétele.

Malátakészítményei igazán jó és erős szerek. Kérem tehát nekem ismét 5 nagy üveg töményezett malátakivonatot, 1 font malátacsokoládét és 2/3 zacskó mell-malátacukorkákat küldeni.

Fischer G., ezredes Nagyváradon.

Hoff János

maláta-egészségi-csokoládéja.

Gyengeségnél, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanságnál igen hasznos. Nagyon jóízű és táplálékos: gyenge gyermekeknél kiváló sikerrel használtatik.

Az Ön malátacsokoládéja a legjobb azok közé, melyeket ismerem. Ezeket krónikus gyomorbajomnál illetve emésztési zavaroknál, sárgaság és általában gyengeséggel, jó sikerrel használtam.

Dr. Nicolei, orvos Triebelben.

Hoff János

maláta kivonat mellezucorkájaja.

Köhögés, rekedtség, elnyálkálkodásnál kiválóan hurutnál felülmulthatlan. A valódi malátakivonat mellezucorkák minden emésztési zavarok nélkül tetszés szerinti mennyiségben használhatók.

Csodálatos volt a gyors eltávolítása makacs köhögésemmek az Ön maláta-kivonat mellezucorkák által.

Zedlitz-Neukirch Waldenburg. Az Ön csukorkáim köhögési és asztmatikus bajánál kitűnőnek bizonyultak.

Kapható gyógyszerárakban, jobb gyógy-fűszerkereskedésekben, csemege és fűszerkereskedésekben, úgymint közvetlen

Török József gyógyszerárában, Budapesten, királyutca 12. sz.

Védjegy. Védjegy.

Védjegy. Védjegy.

Mária-
* **Czelli**
*
Gyomor-
* **cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájás, savanyú, felbőgőgés, hasmenés, gyomorégés, felesteles, nyálkákiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hataltos gyógyszernek bizonyult fejféjánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gústák, májbajok és hámoroidáknál.

Említt bajoknál a **Mária-czelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utatással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrárt: **Török József** gyógyszerárára **Budapest**, Király utca 12. sz.

A védjegyet és aláírást tüzeten tessék meztékinteni! Csak oly cseppek tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyítom”.

A **Mária-czelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Gajl E. és Schwarz Emil Temesvári J. gyógyszerárában Zombor. Rátay J. gyógyszerárában Apatin. Balogh Gy. gyógyszerárában Péterovszellő és Brankovits L. gyógyszerárában Szt-Tamás.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bedenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapest Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótárást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, egy a mellékelt rajz is mutatja.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kész-, járgány és erőhajtásra,

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcái öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI, KÜLSŐ VÁCIÚT 45.

Arjegyzekek és költségvetések ingyen és bérmentve.